

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/127/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513204495
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vyskočová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513204495.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Vyskočovej a sudcov Mgr. Michala Novotného a JUDr. Boženy Husárovej v sporovej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, proti žalovanému: MAGNA ENERGIA, a.s., IČO: 35 743 565, so sídlom Nitrianska 18/7555, 921 01 Piešťany, o zaplatenie 156.418,28 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 16. júla 2018 č. k. 7Cb/83/2013-156, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a výroku III. zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 02.04.2013 domáhal, aby sú uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 156.418,28 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 154.418,28 eur od 22.05.2012 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie 104.058,63 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 104.058,63 eur od 22.05.2012 do zaplatenia zastavil a výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 59 ods. 1 písm. d), §59 ods. 2, 3 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z.“), § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C.s.p.

4. Nakoľko žaloba bola vzatá späť sčasti pred otvorením pojednávania, súd podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 C.s.p. bez súhlasu žalovaného konanie v časti o zaplatenie 104 058,63 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 104 058,63 eur od 22.05.2012 do zaplatenia zastavil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. odvolaním napadnutého rozsudku.

5. Súd prvej inštancie sa najskôr zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keď mal jednoznačne za to, že žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete je subjektom oprávneným uplatniť právo na náhradu škody voči žalovanému v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, keďže plyn bol v rozhodnom období žalovanému skutočne dodávaný, pričom za toto obdobie za odber plynu nezaplatil.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca 20.04.2012 zistil poškodenie plynomeru, na základe ktorej skutočnosti pracovník žalobcu zistil, že na číselníku je nezhoda overovacích - zabezpečovacích značiek v tvare a rozmere. K podozreniu na porušenie plomby došlo už dňa 18.04.2012. Na plombe meradla sa nachádzalo označenie 10 M43, po porovnaní odtlačkov s kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré boli používané na zabezpečenie plynomerov v

spoločnosti Elster s.r.o. Stará Turá resp. u žalobcu, na ktorých sa nachádza označenie 10 M43 bola zistená obsahová zhoda a tvarová a rozmerová rozdielnosť medzi odtlačkami nachádzajúcimi sa na plombe meradla a kontrolnými odtlačkami. Spoločné odtlačky čelustí a kontrolné odtlačky tak neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Keďže sa nejedná o odtlačky vytvorené tým istým prípadom je jediným logickým záverom takéhoto zistenia skutočnosť, že došlo k manipulácii t.j. poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Žalovaný teda odobral plyn s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a teda došlo k neoprávnenému odberu plynu.

Podľa názoru súdu prvej inštancie, žiadne z ustanovení zákona o energetike však nezabavuje žalobcu preukázať, že mu vznikla škoda v dôsledku protiprávneho úkonu žalovaného. Samotné ustanovenie § 59 ods. 2 predpokladá, že nie každý neoprávnený odber plynu za ktorý sa považuje aj odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má za následok vznik škody a nadväzujúci odsek § 59 ods. 3 odkazuje na všeobecne záväzný predpis vydaný ministerstvom iba v prípade nemožnosti vyčíslenia skutočne vzniknutej škody, nie pre prípad nemožnosti zistenia, či škoda v skutočnosti vznikla. V prípade, ak žalobca mal byť v tomto konaní úspešný, musel by preukázať, že mu skutočne vznikla škoda to znamená, že jeho majetok sa zmenšil zásahom do overovacej značky a okrem toho by musel preukázať majetkové hodnoty, ktoré musel vynaložiť, aby sa plynomer uviedol do pôvodného stavu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla a povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou zaplatiť sankciu za poškodenie plomby. Skutočná škoda by žalobcovi mohla vzniknúť iba zásahom do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. V tomto smere súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že do plynomera a do počítadla bolo zasiahnuté. Žalobca počas konania súdu neuviedol o aké poškodenie overovacej značky išlo, či z jeho charakteru je zrejme, že plomba bola dočasne odstránená resp. či aj bez jej úplného odstránenia bol na mieste poškodenia plomby vykonaný zásah do meradla, ktorý spôsobil jeho nefunkčnosť alebo nesprávnu funkčnosť. Z tohto dôvodu nie je možné podľa názoru súdu považovať preukázanú škodu, ktorá by bola v príčinnej súvislosti, to znamená vo vzťahu príčiny a následku s porušením povinnosti odoberať plyn iba s meradlom s nepoškodenou plombou.

Podľa názoru súdu v predmetnej veci vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla, ale iba zo zásahu do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. V tejto súvislosti súd poukázal na potrebu zisťovania o aké poškodenie overovacej značky (plomby) v danom prípade išlo, či z jeho charakteru je zrejme, že plomba bola dočasne odstránená, prípadne či aj bez jej úplného odstránenia bol (alebo vôbec mohol byť) na mieste poškodenia plomby vykonaný zásah do meradla, ktorý spôsobil jeho nefunkčnosť alebo nesprávnu funkčnosť, hoci na dobu, ktorú nie je možné objektívne zistiť.

V konaní nebolo preukázané, že by odber žalovaného pred zistením poškodenia plomby v období od predchádzajúcej kontroly bol výraznejšie odlišný ako odber v predchádzajúcich či nasledujúcich obdobiach a nie je preto dôvod považovať ho za škodu, ktorá by bola v príčinnej súvislosti, t.j. vo vzťahu príčiny a následku, s porušením povinnosti odoberať plyn iba s meradlom s nepoškodenou overovacou značkou.

Súd mal za to, že aj keď v konaní bol preukázaný neoprávnený odber plynu (protiprávny úkon), vykonaným dokazovaním súd nemal preukázaný vznik škody, ktorý je jedným z základných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26Co/291/2014 zo dňa 25.08.2015, v zmysle ktorého predpokladom (úspešného) uplatnenia nároku na náhradu škody v prípade neoprávneného odberu plynu nie je len preukázanie skutočnosti, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a že takýmto meradlom dochádzalo k odberu plynu, ale žalobca je povinný preukázať, že mu vznikla skutočná škoda. Samotný vznik škody tiež nie je možné zamieňať so spôsobom určenia jej výšky, keď § 59 ods. 3 Zákona o energetike je možné aplikovať iba v prípade nemožnosti vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Predtým, ako k takémuto výpočtu dôjde, je však nevyhnutné mať vznik skutočnej škody preukázaný.

Súd mal za to, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplývala nesprávna funkčnosť meradla, teda v konaní nebolo preukázané, že by bol skutočne namieste postup v zmysle § 59 ods. 3 zákona o energetike, t.j. že by nebolo možné vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, a teda bolo nevyhnuté použiť spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe Vyhlášky. V tomto smere je potrebné uviesť, že náhrada škody má predovšetkým kompenzačný charakter, pričom vyčíslenie škody žalobcom v zmysle Vyhlášky

pôsobí ako sankcia za neoprávnený odber, nakoľko za obdobie tvrdeného neoprávneného odberu od 19.05.2011 do 18.04.2012 mala byť spotreba žalovaného vo výške 220953,60 m³, kým spotreba plynu žalovaným za obdobie 19.05.2010 -31.03.2011 bola 27 213 m³, za obdobie 19.05.2009 -18.05.2010 31 379 m³, za obdobie 19.05.2008 -18.05.2009- 28 659 m³. a za obdobie 19.05.2007 -18.05.2008 - 32 377 m³ a teda spotreba plynu pred zistením neoprávneného odberu obsahovala priemerne takmer 10 násobne nižšie množstvo ako samotná spotreba určená podľa vyhlášky, ktorá teda zjavne nezodpovedá reálnej bežnej spotrebe žalovaného za predchádzajúce obdobia.

Nakoľko súd dospel k záveru, že v konaní nebol preukázaný vznik a výška škody, náhradu ktorej si žalobca v konaní uplatnil rozhodol tak, že žalobu vo zvyšnej časti (t.j. časti v ktorej konanie nezastavil - o zaplatenie 52359,65 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 52359,65 Eur od 22.05.2012 do zaplatenia) zamietol.

6. Keďže súd žalobu vo výroku I. v časti zastavil, pričom k zastaveniu konania došlo procesným zavinením žalobcu čo na účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania možno vyhodnotiť ako úspech žalovaného a vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol, úspešným v konaní bol teda v celom rozsahu žalovaný. Žalovaný teda mal úspech v konaní a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.), rozhodol súd tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konaní v rozsahu 100%.

7. Žalobca podal odvolanie proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 52.359,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 52.359,65 eur od 22.05.2012 do zaplatenia a rozhodol o náhrade prvoinštančného ako aj odvolacieho konania. Odvolateľ svoje odvolanie odôvodnil s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.. Odvolateľ sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol zvyšok ním uplatňovaného nároku z dôvodu, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania škody, a že podľa súdu vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla, a že skutočná škoda by žalobcovi mohla vzniknúť iba zásahom do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. Takýto názor podľa žalobcu neobstojí a odporuje jazykovému logickému výkladu, keďže už zo slovného spojenia poškodenie plomby vyplýva, že došlo k poškodeniu veci, pričom poškodenie veci = zníženie jej hodnoty t.j. zmenšenie majetkovej sféry vlastníka danej veci t.j. vznik škody. Z dikcie ust. § 59 ods. 1 zák. č. 656/2004 Z.z. vyplýva, že zákonodarca

ako neoprávnený odber klasifikoval jednak odber, pri ktorom došlo v dôsledku zásahu odberateľa k tomu, že meradlo nesprávne zaznamenávalo odber (§ 59 ods. 1 písm. c) zák. č. 656/2004 Z.z.), ale na druhej strane zákon označuje za neoprávnený aj odber, ku ktorému dochádza meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z.). V prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. t.j. v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii nie je potrebné preukazovať, či meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo spotrebu plynu, keďže škoda vzniká žalobcovi tým, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Z ustanovení Zákona o energetike nevyplýva potreba kumulatívneho splnenia a preukázania toho, že meradlo má porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a že zároveň nesprávne zaznamenáva alebo nezaznamenáva odber plynu. Platí teda, že škoda môže vzniknúť už aj v prípade, kedy dochádza k odberu plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a predpokladom vzniku škody, v takomto prípade nie je preukázanie tej skutočnosti, že meradlo nezaznamenáva spotrebu alebo ju zaznamenáva nesprávne. Uvedené právne posúdenie súdom prvej inštancie odporuje aktuálnej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR (rozhodnutie 3Obdo/51/2017) a je v rozpore aj s aktuálnou rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trnave (26Co/164/2017), ktorá už vyššie uvedené rozhodnutie NS SR reflektuje. Žalobca tak v konaní nemusel preukazovať, že by meradlo nezaznamenávalo spotrebu plynu alebo ju zaznamenávalo nesprávne a vznik škody žalobca jednoznačne preukázal tým, že žalovaný v rozhodnom období odoberal plyn žalobcu, odoberal ho spôsobom označeným ako neoprávnený odber plynu žalobcu, čím došlo k zmenšeniu majetkovej sféry na strane žalobcu a žalobcovi tým vznikla škoda. Súd prvej inštancie v súvislosti s výškou žalobcom uplatneného nároku v ods. 43. odôvodnenia rozsudku argumentuje množstvom plynu žalobcom pôvodne vypočítaným podľa ust. vyhl. 155/2005 Z.z., ktoré má byť cca 10-násobne vyššia ako spotreba žalovaného pred zistením neoprávneného odberu. Takáto argumentácia je zavádzajúca a nesprávna. Žalobca sám späťvzatím časti žaloby výšku ním pôvodne uplatňovaného nároku moderoval a zvyšok žalobcom uplatňovaného nároku na náhradu škody, ktorý

nárok vo zvyšku súd zamietol, tak nepredstavoval hodnotu 220953,6 m³ zemného plynu, ale tretinu z tohto množstva. V tejto súvislosti je dôležité poukázať na skutočnosť, že tak ako žalobca v konaní na súde uviedol a preukázal žalobca pri modifikovanom výpočte zohľadnil kratšiu dennú dobu prevádzky spotrebičov žalovaného (8 hodín denne / 7 dní v týždni), než aká bola reálna doba ich prevádzky určená otváracími hodinami (12 hodín denne / 7 dní v týždni). Žalobcom uplatňovaný nárok v ním moderovanej výške napĺňa kompenzačný / reparačný princíp náhrady škody, keďže množstvo plynu určené metodikou stanovenou príslušnou vyhláškou zohľadňuje spotrebu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa na odbernom mieste žalovaného a využívaných v jeho prevádzke a zároveň zohľadňuje dobu ich používania, za ktorú žalobcu považoval dobu kratšiu ako bola doba ich prevádzky. V prípade, kedy žalobca nemá k dispozícii údaje o presnom množstve zemného plynu odobratého odberateľom v rozhodnom období, ktorý by bolo možné použiť, nie je možné zistiť výšku skutočne spôsobenej škody a výška škody sa má určiť pomocou použitia metodiky stanovenej v príslušnom vykonávacom predpise (v rozhodnom období vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z.z.). Podľa súdu samotný zánik platnosti overenia meradla nemôže byť prekážkou pre vyčíslenie a preukázania skutočnej škody a to aj na základe údajov z takéhoto meradla, takéto právne posúdenie nie je možné akceptovať. Údaj z meradla, ktorého platnosť úradného overenia zanikla, nesmie byť použitý, keďže meradla bez platného overenia nie je možné používať na účel, na ktoré sú určené t.j. na meranie množstva meranej komodity. Takýto záver jednoznačne vyplýva z ust. zák. 142/2000 Z.z. o metrológii v znení platnom a účinnom v rozhodnom období. Právne posúdenie súdom, podľa ktorého by sa množstvo odobratej komodity mohlo určovať aj meradlom bez platného overenia popiera verejný záujem na dodržaní mier a ciach. V prípade zániku platnosti úradného overenia meradla nie je možné údaje z takéhoto meradla použiť na určenie množstva meradlom meranej komodity t.j. v prípade, ktorý bol predmetom konania na súde prvej inštancie údaje z plynomera, ktorý nemal platné overenie nie je možné použiť na určenie množstva odobratého plynu odberateľom a teda ani na určenie výšky skutočne spôsobenej škody (keďže tá by sa určila na základe údajov o množstve komodity zisteného z meradla bez platného overenia).

8. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v zmysle § 82 ods. 1 písm. c) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike je neoprávneným odberom plynu bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, z čoho jasne vyplýva, že o neoprávnený odber plynu by išlo iba v prípade, že tento odber meradlom nezaznamenáva alebo zaznamenáva nesprávne, meradlom však spotrebu zaznamenávalo riadne. V danom prípade nešlo a nemohlo ísť o neoprávnený odber, nakoľko tento je naviazaný na podmienku nezaznamenávania alebo nesprávneho zaznamenávania odberu plynu v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa do meradla. Zo spotreby plynu na danom odbernom mieste žalovaného ako aj z vystavených faktúr za odber plynu vyplýva, že v období, v ktorom malo dôjsť k neoprávnenému odberu plynu je spotreba plynu primeraná, dokonca vyššia v porovnaní s predchádzajúcim obdobím a nedochádzalo k odobratiu menšieho množstva plynu, čo by nasvedčovalo manipulácii s meradlom. Žalovaný má za to, že ani znaleckým dokazovaním nebolo preukázané mechanické poškodenie alebo porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii - plomby tzn., že nebol zistený zásah do celistvosti plomby. Podľa žalovaného neboli preukázané podmienky vzniku zodpovednosti za škodu, pretože zo strany žalobcu nebol preukázaný vznik skutočnej škody ani kedy, a či vôbec k poškodeniu plynomerom došlo. Postup, pri ktorom žalobca nad výpočet škody aplikoval ust. vyhl. č. 155/2005 Z.z. považuje žalovaný za nesprávny, nakoľko pokiaľ by žalobcovi škoda vznikla, túto by musel vyčísliť podľa skutočných a objektívnych podkladov, keď mal k dispozícii odber plynu v historickom členení, stav meradla ku dňu je zdemontovania, a teda mohol z týchto podkladov posúdiť, či v danom období, kedy malo dôjsť k údajnému neoprávnenému odberu, sa líši od predchádzajúcich období resp. overením meradla zistiť, či toto meradlo bolo správne. Opätovne poukazuje na rozhodovaciu prax Okresného súdu Trenčín č. k. 39Cb/208/2012-75 zo dňa 30.05.2013 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/135/2013 zo dňa 27.08.2014 a rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21Cob/131/2011, a preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

9. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení argumentuje ust. § 82 ods. 1 písm. c) zák. č. 251/2012 Z.z. no žalobca si svoj nárok uplatňuje s poukazom na ust. § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike. Žalobca tak netvrdí ani netvrdil, že žalovaný odoberal plyn meradlom, ktoré by v dôsledku zásahu žalovaného ako odberateľa zemného plynu nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo spotrebu, ale tvrdí a v konaní jednoznačne preukázal, že žalovaný odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie

proti neoprávnenej manipulácii (pozn. zo znaleckého posudku predloženého žalobcom jednoznačne vyplýva, že znaky na plombách, ktoré sa nachádzali na plynomere u žalovaného neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja t.j. neboli vytvorené razníkmi, aké v roku 2010 na zabezpečovanie plynomerov používala autorizovaná osoba; originálne plomby tak boli neznámou osobou v neznámom čase odstránené a boli nahradené plombami, ktoré mali v nezainteresovaných osobách na prvý pohľad evokovať originálne zabezpečenie). V súvislosti s argumentáciou žalovaného poukazujúc na predošlú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Trnave žalobca poukázal opakovane na právny názor vyjadrený Najvyšším súdom SR v rozhodnutí 3Obdo/51/2017, v zmysle ktorého pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii vzniká škoda už len tým, že odberateľ odoberá plyn prostredníctvom takéhoto meradla, nie je teda potrebné preukazovať a skúmať, či meradlo nezaznamenávalo spotrebu alebo ju zaznamenávalo nesprávne a argumentácia žalovaného, podľa ktorej by mohla žalobcovi vzniknúť škoda len v prípade, ak by zároveň plynomer nainštalovaný na jeho odbernom mieste nesprávne zaznamenával spotrebu alebo ju nezaznamenával, tak neobstojí. Právny názor NS SR vyjadrený v rozhodnutí 3Obdo/51/2017 si už osvojil vo svojej rozhodovacej praxi aj Krajský súd v Trnave (pozn. rozhodnutie 9Co)249/2017 z 01.08.2018).

10. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu namietal, že žalobca svoj nárok uplatňuje v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike, ktorý bol platný v čase údajného neoprávneného odberu plynu, tento však nebol v platnosti v čase podania žaloby zo strany žalovaného na súde. Žalovaný v predchádzajúcich vyjadreniach a predložených listinných dôkazoch preukázal, že žalobca niekoľkokrát v rozhodnom čase uskutočnil demontáž a montáž toho istého plynomeru bez akéhokoľvek zákonného alebo iného opodstatneného relevantného dôvodu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca viackrát protiprávne vykonal demontáž plynomeru. Žalovaný nevie vylúčiť, že nedošlo aj k ďalším neoprávneným demontážam plynomeru zo strany žalobcu. Žalovaný nemá ani nemal reálnu možnosť posúdiť pri opakovaných demontážach a montážach plynomeru zo strany žalobcu, aký nástroj plombovacie kliešte v daný moment montáže, demontáže použil, a či tieto zodpovedajú platným predpisom. Znaleckým dokazovaním nebolo preukázané mechanické poškodenie alebo porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plomby tzn., že nebol zistený zásah do celistvosti plomby. Žalovaný stále trvá na tom, že žalobca v procese dokazovania neuniesol dôkazné bremeno a jeho tvrdenia sú len ničím nepodložené dohady. Žalovaný má za to, že neboli preukázané podmienky vzniku zodpovednosti za škodu, pretože zo strany žalobcu nebol preukázaný vznik skutočnej škody, ani kedy, a či vôbec k poškodeniu plynomeru došlo.

11. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) účinného od 1. júla 2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p., pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

13. Žalobca si žalobným návrhom uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike. Súd prvej inštancie síce dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný odoberal plyn s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a že došlo k neoprávnenému odberu plynu, avšak mal za to, že, že nakoľko v konaní nebol preukázaný vznik škody, náhradu ktorej si žalobca v konaní uplatnil, žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Podľa názoru súdu prvej inštancie v konaní neboli zo strany žalobcu preukázané všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti, keď žalobca neuniesol dôkazné bremeno, že mu vznikla skutočná škoda, keď ani samotné poškodenie zabezpečovacieho prvku meradla nepreukazuje príčinnú súvislosť s prípadným zásahom do nameraného množstva odobratého

plynu meradlom. Žalobca podľa súdu nepredložil žiadny dôkaz, z ktorého by vyplývala nesprávna funkčnosť meradla, teda v konaní nebolo preukázané, že by bol skutočne namieste postup v zmysle § 59 ods. 3 zák. č. 656/2004 Z.z.

14. Podľa ust. § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. v znení platnom a účinnom v rozhodnom období (od 19.5.2011 do 18.4.2012), neoprávneným odberom plynu je odber plynu bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, teda pokiaľ k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) pristúpila aj ďalšia skutočnosť a to odber plynu prostredníctvom takéhoto meradla, došlo tým k odberu, ktorý zák. č. 656/2004 Z.z. označuje ako neoprávnený a takýmto odberom vznikla žalobcovi, ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, ktorého zemný plyn odberateľ odoberal, škoda.

Za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu považuje zákon o energetike neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 3Obdo/51/2018).

Najvyšší súd SR v citovanom rozhodnutí v súvislosti s úvahou vedúcou k správnej interpretácii ust. § 59 ods. 1 písm. d) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, podľa ktorého neoprávneným odberom plynu je odber bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii akcentuje, že bolo potrebné zohľadniť ako charakter objektívnej zodpovednosti, upravenej týmto zákonným predpisom, ktorý je lex specialis pre úpravu osobitného druhu zodpovednosti, tak následne účel ustanovenia odseku 3 ustanovenia § 59 zák. č. 656/2004 Z.z., vo vzťahu k použitiu podzákonnej normy, a to vyhlášky č. 155/2005 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu.

Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí ďalej uviedol, že podstatným pre vyhodnotenie situácie, ktorá v prejednávanej veci skutočne zakladá potrebu poskytnúť právne posúdenie dovolacieho súdu, keď doposiaľ výklad uvedenej právnej normy v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu absentuje, boli nasledovné základné skutkové predpoklady pre aplikáciu následne poskytnutého výkladu: a) v konaní bolo jednoznačne preukázané, že došlo k manipulácii so zabezpečovacím zariadením plynomeru, b) vec prejednávaná je prípadom takého protiprávneho úkonu, ktorý spĺňa predpoklady neoprávneného odberu plynu definovaného v ustanovení § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z. t. j. protiprávnym úkonom bol odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, t. j. je nesporné, že po porušení plomby bol plyn odoberaný. Z charakteru spôsobu poskytovania prístupu k tejto komodite (zemnému plynu) v zmysle jeho distribúcie je jednoznačné, že

zákon automaticky pri porušení zabezpečenia stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu, ak bol plyn zo siete odoberaný, keďže týmto momentom zaniká možnosť odberateľa odoberať plyn od svojho zmluvného dodávateľa, a to práve z dôvodu, že tento mu plyn môže dodávať a účtovať výlučne prostredníctvom zariadenia bez poškodeného zabezpečenia (t. j. spĺňajúceho kritériá oprávneného odberu). Podľa ust. § 59 ods. 1 písm. d) zák. č. 656/2004 Z.z., neoprávneným odberom plynu je odber bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Podľa § 59 ods. 2 zák. č. 656/2004 Z.z. odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Podľa § 59 ods. 3 zák. č. 656/2004 Z.z., ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo. Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnené odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť, a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Nejde teda výlučne o hodnotu odobratého plynu, navyše, hodnota takto odobratého plynu nemôže zodpovedať pôvodnej zmluvnej

cene s poskytovateľom prístupu k distribučnej sieti, ktorý však v relevantnom období nemohol plyn podľa zmluvy žalovanému dodávať. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnené odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ust. § 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 zák. č. 656/2004 Z.z. predpokladá, t. j. podkladom, na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu.

15. Nesprávnym právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolačný súd vzhľadom na vyššie uvedené posúdil ako dôvodnú námietku žalobcu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvej inštancie napriek tomu, že dospel k záveru, že žalovaný ako odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, zamietol zvyšok žaloby z dôvodu nepreukázania vzniku škody, nakoľko podľa názoru súdu prvej inštancie skutočná škoda by žalobcovi mohla vzniknúť iba zásahom do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu čo je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, nakoľko na určenie množstva odobratého plynu nie je možné teda použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba a je irelevantné, či takéto meradlo bo zaznamenávalo skutočný odber plynu ako je odôvodnené vyššie. Objektívnym a spoľahlivým podkladom, na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu za rozhodného obdobia, nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, ako to konštatoval aj Najvyšší súd SR v citovanom rozhodnutí. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť prostredníctvom vyhlášky č. 155/2005 Z.z., ktorá upravuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu.

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie č. 45 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 5/2019 „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018)

Nakoľko návrh bol zamietnutý z dôvodu, že žalobca podľa súdu nepreukázal samotný vznik škody, ustálenie výšky škody uplatnenej v konaní nebolo predmetom súdneho prieskumu súdom prvej inštancie.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené je záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žaloby v časti, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplata sumy 52.359,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 22.05.2012 do zaplata predčasný.

17. Neprichádzalo do úvahy, aby odvolací súd v celom rozsahu nahradzoval úlohu súdu prvej inštancie, keď ustálenie výšky uplatnenej škody nebolo vôbec predmetom prieskumu súdom prvej inštancie a súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhnuté dokazovanie pre účel rozhodnutia vo veci samej, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil vrátane závislého výroku o trovách konania a podľa § 391 ods. 1 O.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude znovu vo veci o zaplata 52.359,65 eur s prísl. rozhodnúť, jeho úlohou bude ustálenie výšky škody uplatnenej v konaní, bude postupovať v súlade s ust. § 181 ods. 2 C.s.p., v prípade potreby doplní dokazovanie, svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ust. § 220 C.s.p. s tým, že v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

19. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

20. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS78/05).

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

21. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C.s.p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C.s.p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.